

EUROPOS ŽMOGAUS TEISIŲ FONDAS
EUROPEJSKA FUNDACJA PRAW CZŁOWIEKA
EUROPEAN FOUNDATION OF HUMAN RIGHTS
ЕВРОПЕЙСКИЙ ФОНД ПРАВ ЧЕЛОВЕКА

Prawo do posiadania tabliczek ulic i miejscowości

Europejska Fundacja Praw Człowieka (EFHR) jest utworzoną w 2010 organizacją na Litwie. Powstała w odpowiedzi na ogromny wzrost nadużyć i naruszeń w zakresie praw człowieka i mniejszości narodowych na Litwie zaobserwowanych od czasu przystąpienia do Unii Europejskiej.

Masz prawo do nazw ulic po polsku

Konwencja Ramowa o Ochronie Mniejszości Narodowych gwarantuje wolność dotyczącą używania języka poprzez m.in. umieszczanie nazw topograficznych w języku mniejszości, używanie języka mniejszości prywatnie i publicznie oraz w stosunkach z organami administracji publicznej. Zgodnie z art. 11 Konwencji Ramowej w rejonach tradycyjnie zamieszkałych przez znaczącą ilość osób należących do mniejszości narodowej Państwo ma starać się umieszczać również w języku mniejszości tradycyjne nazwy lokalne, nazwy ulic i inne oznakowania topograficzne o charakterze publicznym, o ile istnieje tam wystarczające zapotrzebowanie na takie oznakowania.

Sądy na Litwie jednak inaczej na to patrzą i...

w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 8 lipca 2011 r. administracja samorządu rejonu wileńskiego została zobowiązana do usunięcia nielitewskich nazw ulic.

Historia trwa...

i w wyroku z 28 stycznia 2013 r. Sąd Administracyjny Wilna nakazał administracji samorządu rejonu sołecznickiego do zdjęcia tablic z nazwami ulic napisanych w języku innym niż litewskim. Tablice z nazwami ulic mają być zmienione w Koleśnikach, Dowgidańcach, Purwianach, Montwiliszkach, Ejszyszkach, Dziewieniszkach, Jaszunach, Żegarynie, Turgielach, Sołecznicach Małych, Tetiańcach, Białej Wace i Rudnikach.

30 września 2013 r. Litewski Naczelny Sąd Administracyjny nie zgodził się z argumentami samorządu sołecznickiego i uprawomocnił orzeczenie Sądu Administracyjnego w Wilnie z dnia 28 stycznia br. Sąd orzekł, że Ustawa o języku państwowym jednoznacznie stwierdza, że nazwy ulic i miejscowości muszą być zapisane po litewsku, dlatego

dwujęzyczne napisy ulic w rejonie sołecznickim są niezgodne z prawem i nakazał urzędnikom samorządu zdjęć tabliczki. Orzeczenie sądu jest ostateczne i niezaskarżalne.

KOGO ZOBOWIĄDUJE WYROK?

Adresat wyroku - wyłącznie administracja samorządu rejonu sołecznickiego. Zgodnie z art. 642 Kodeksu Postępowania cywilnego (dalej – KPC) orzeczenie sądu powinno być wykonane przez te osoby, których orzeczenie dotyczy.

Decyzja administracyjna, która była przedmiotem rozważań Sądu, dotyczy jedynie terenów (domów, budynków itp.) podległych samorządowi, nie dotyczy zaś prywatnych posesji.

...dlaczego?

Zarówno decyzja administracyjna, jak i orzeczenie sądu (artykuł 8 Ustawy o zarządzaniu publicznym) powinny dotyczyć każdego właściciela z osobna i odnosić się do konkretnie wskazanego budynku oraz zawierać wskazanie, jakie prawo zostało naruszone (nosić charakter konkretny i indywidualny).

Obszerna interpretacja adresata – naruszenie praw człowieka

Interpretacja wyroku w taki sposób, że dotyka ona poszczególnych właścicieli prywatnych budynków, oznaczałaby:

- wyrok z dnia 28 stycznia 2013 r. obejmuje wszystkie podobne sytuacje i skierowany jest do nieograniczonego grona osób (ma charakter abstrakcyjny i powszechny);
- podważenie zasady państwa prawa;
- sprzeczność z obowiązującym Litwę artykułem 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych

Wolności, gwarantującym prawo do rzetelnego procesu sądowego;

- sprzeczność z przepisami Konwencji Ramowa o Ochronie Mniejszości Narodowych;
- sprzeczność z artykułem 97 Kodeksu Postępowania administracyjnego, głoszącym, że orzeczenie, które weszło w życie, ma być wykonane przez podmiot, którego czyny albo zaniechanie były zaskarżone.

Rozkaz starosty

Dowolny indywidualny akt administracyjny (np. rozkaz administracji samorządu lub starosty adresowany do konkretnej osoby o usunięciu tabliczek) może być zaskarżony w ciągu jednego miesiąca.

Zaskarżony rozkaz (lub inny dowolny akt administracyjny) nie może być wykonywany przymusowo. Ostateczną decyzję przyjmuje sąd.

Naczelny sąd administracyjny zobowiązał samorząd rejonu wileńskiego i samorząd rejonu sołecznickiego zapewnić, aby nazwy ulic i miejscowości muszą być zapisane wyłącznie po litewsku.

Na dzień dzisiejszy żaden sąd na Litwie nie rozpatrywał obowiązku zdjęcia tabliczek dwujęzycznych dla osób fizycznych.

Tytuł egzekucyjny niezbędny do wykonania wyroku

Zgodnie z artykułem 586 KPC podstawą działań egzekucyjnych jest posiadany przez komornika (antstolis) tytuł egzekucyjny (vykdomasis raštas). Bez takiego tytułu egzekucyjnego (wydanego jedynie na podstawie orzeczenia sądowego) komornik lub inny funkcjonariusz nie ma prawa podjąć żadnych działań egzekucyjnych.

Ograniczenia wobec komornika

Komornik lub np. policjant, aby móc wkroczyć na Twój teren, powinien nie tylko się wylegitymować, ale przede wszystkim posiadać sądowy tytuł wydany przez sąd na Twoje imię i nazwisko oraz odnoszący się do Twojej posesji.

W wypadku nieznamości języka państwowego jest gwarantowane prawo do tłumacza — wówczas należy zwrócić się na piśmie do komornika.

Ramy czasowe egzekucji

Nie wcześniej niż od godziny 6.00 rano i nie później niż do godziny 22.00 (dni robocze).

Alternatywa dla tabliczek

Alternatywnym zewnętrznym sposobem oznakowania ulic na domach jest napisanie np. farbą nazwy ulicy dużymi literami na ścianie od strony ulicy. Stanowi to zarówno przekaz informacyjny, jak i pewien sposób dekoracji domu.

ZWRÓĆ SIĘ DO EFHR, JEŻELI:

- otrzymałeś pismo z urzędu lub sądu w sprawie usunięcia nielitewskich tabliczek nazw ulic;
- ktokolwiek będzie próbował wkraczać na Twoją posesję, pomimo Twego sprzeciwu.

EFHR oferuje bezpłatną pomoc prawną dla każdego, kogo prawa są naruszane lub kto był świadkiem takich naruszeń.

Europejska Fundacja Praw Człowieka

ul. J. Dobkevičiaus 6, LT-02189 Wilno

tel. + (370) 691 50 822

e-mail: efhr@efhr.eu

internetcalls: **EFHR**

skype: **EFHR-LT**

www.efhr.eu

Godziny pracy:

poniedziałek- czwartek: 8:30-17:00

piątek: 8:30 – 16:00

Otrzymuj najnowsze informacje o działalności EFHR:

www.efhr.eu/newsletter/

www.facebook.com/EuropejskaFundacjaPrawCzlowieka

Pomóż EFHR pomagać sobie i innym. Wsprzyj naszą działalność darowizną . Nr konta: LT387300010124768047

EFHR nie ponosi żadnej odpowiedzialności w przypadku zastosowania się do podanej informacji bez bezpośredniej konsultacji z EFHR lub z prawnikiem.